

Motion till riksdagen 2008/09:Ju470

av Eva Olofsson m.fl. (v, fp, m, kd, c)

Insatser för att förhindra sexualbrott mot barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppmuntra forskning när det gäller sexualbrott mot barn.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att erbjuda behandling som riktar sig till potentiella förövare av sexualbrott mot barn.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över påföljderna för sexualbrott mot barn i syfte att vård ska kunna erbjudas.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om insatser inom kriminalvården för att fler ska genomgå behandling.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att myndigheterna samverkar så att den frivilliga behandlingen för dem som dömts för sexualbrott mot barn kan slutföras efter avtjänat straff.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra det internationella samarbetet avseende sexualbrott mot barn.

¹ Yrkandena 1 och 2 hänvisade till SoU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Samhället måste göra sitt yttersta för att förhindra sexualbrott mot barn. Brotten och brottsoffren kan bli färre genom mer forskning, förbättrade insatser mot potentiella förövare, en översyn av påföljderna, insatser inom kriminalvården, fortsatt behandling efter avtjänat straff och förbättrat internationellt samarbete.

Forskning

I dag saknas samlad och systematiserad kunskap om förövare, förövarproblematik och förövarbehandling när det gäller sexualbrott mot barn. I vissa fall är kunskapen i stort sett obefintlig. Det gäller bland annat vad som utmärker den grupp som söker kontakt med barn över Internet i sexuella syften och hur de agerar. Även när det kommer till förövare av sexuella brott mot barn i kommersiella former, till exempel de svenskar som förgriper sig på barn utomlands mot ersättning, är kunskapen mycket liten.

Det behövs mer forskning för att rätt insatser ska kunna sättas in för att förhindra brott.

Förebyggande insatser

Den som är i riskzonen för att begå sexualbrott mot barn och vill ha hjälp har i dag svårt att få stöd och behandling. Ibland kan det vara människor i omgivningen som inser problemet och som inte vet vart de ska vända sig.

Arbetet i syfte att nå potentiella förövare behöver förbättras. Det är inte minst viktigt att nå den grupp som konsumerar barnpornografi, eftersom det finns ett starkt samband mellan denna konsumtion och sexuella övergrepp på barn. Det ska gå att erbjuda behandling för potentiella gärningsmän på samma sätt som för dömda gärningsmän. Det kan också övervägas om det som komplement behövs en särskild jourlinje med möjlighet till stöd och hänvisning till andra insatser.

Påföljder för brott

När det gäller vissa sexualbrott mot barn kan påföljden i dag stanna på böter. Det betyder att någon behandlingsinsats inte blir aktuell. Det gäller till exempel sexuellt ofredande genom blottning trots att det händer att blottare övergår till betydligt allvarligare brott och det därför finns all anledning att nå dem i tid. I andra fall blir påföljden fängelse men strafftiden är så kort att det inte är eller inte anses som meningsfullt att påbörja behandling.

Det bör ske en påföljdsöversyn med hänsyn till det viktiga i att vård ska kunna erbjudas samtliga förövare.

Insatser inom kriminalvården

Den som har dömts för brott och har behov av insatser för att bryta sitt beteende vill inte alltid genomgå behandling. Ett annat problem är att behandlingen kan behöva avbrytas i samband med flytt från sluten till öppen anstalt, med negativa konsekvenser som följd. Det bör undersökas vilka åtgärder som kan vidtas för att motivera fler att genomgå behandling.

Behandling efter straffets avtjänande

Kriminalvårdens uppdrag omfattar inte tiden efter det att påföljden är verkställd. När de sociala myndigheterna inte medverkar till att finansiera den pågående behandlingen efter straffets avtjänande så avbryts den. Detta är förstås olyckligt.

Det är viktigt att olika myndigheter samverkar så att de förövare som är i behov av en behandling också kan slutföra den.

Internationellt samarbete

Sexuella brott mot barn förekommer över hela världen. Människohandel med barn i sexuella syften och barnsexturism är brottslighet som sker över gränserna och där många länder kan bli inblandade i en utredning. Barnpornografibrott har också en tydlig global dimension och utbytet av information mellan länder i syfte att identifiera brottsoffer är en viktig del i arbetet för att utreda denna brottslighet.

Det är viktigt att det internationella samarbetet på detta område stärks inom EU och också inom ramen för samarbeten som sträcker sig utanför EU:s gränser.

Stockholm den 7 oktober 2008

Eva Olofsson (v)

Solveig Hellquist (fp)

Rosita Runegrund (kd)

Margareta B Kjellin (m)

Maria Kornevik Jakobsson (c)